

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1961-1962.

9 JANUARI 1962.

BEGROTING

van de Diensten van de Eerste-Minister
voor het dienstjaar 1962.

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE ALGEMENE ZAKEN
EN HET OPENBAAR AMBT (1), UITGEBRACHT
DOOR DE HEER ROBYNS.

DAMES EN HEREN,

In haar zitting van 20 december 1961 heeft Uwe Commissie de begroting van de Diensten van de Eerste Minister besproken.

Voorafgaandelijk aan de eigenlijke bespreking werd er door verschillende leden op gewezen dat Uwe Commissie zich ook bezig te houden heeft met de vraagstukken die zich stellen in verband met het Openbaar Ambt.

Echter behoort het Openbaar Ambt thans tot de bevoegdheid van de Minister van Binnenlandse Zaken. Deze zou dus voor wat dit deel van zijn bevoegdheid aangaat, bij de behandeling zijner begroting, voor de Commissie van Algemene Zaken en Openbaar Ambt moeten verschijnen, zoniet zouden de kwesties die het Openbaar Ambt aanbelangen niet in Commissie onderzocht worden.

(1) Samenstelling van de Commissie:

Voorzitter: de heer Destenay.

A. — Leden: Mej. Devos, de heren Discry, Harmel, Piers, Posson, Robyns, Saintraint, Schyns, Van den Boeynants, Verbaanderd, Wigny. — Brouhon, Collart (M.), Geldof, Grégoire, Mevr. Groesser-Schroyens, de heren Gruselin, Hurez, Lacroix, Martel, Mevr. Prince. — de heren Lefebvre (R.), Vanderpoorten.

B. — Plaatsvervangers: de heer Blanckaert, Mevr. De Riemaecker-Legot, de heren Lefère, Otte, Parisis, Saint-Remy. — Bary, Bracops, Castel, Cugnon, De Kinder. — Piron.

Zie:

4-VI (1961-1962):

- N° 1: Begroting door de Senaat overgezonden.
- N° 2: Amendement.

Chambre des Représentants

SESSION 1961-1962.

9 JANVIER 1962.

BUDGET

des Services du Premier Ministre
pour l'exercice 1962.

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DES AFFAIRES GENERALES
ET DE LA FONCTION PUBLIQUE (1)
PAR M. ROBYNS.

MESDAMES, MESSIEURS,

Votre Commission a examiné le budget des services du Premier Ministre en sa réunion du 20 décembre 1961.

Avant la discussion proprement dite, plusieurs membres ont fait ressortir que votre Commission devait également examiner les problèmes relatifs à la Fonction publique.

Actuellement, la Fonction publique ressortit toutefois au Ministre de l'Intérieur. Ce dernier devrait donc, lors de l'examen de son budget et pour cette partie de ses attributions, se présenter devant la Commission des Affaires générales, car, sinon, les questions relatives à la Fonction publique ne pourraient pas être examinées en Commission.

(1) Composition de la Commission:

Président: M. Destenay.

A. — Membres: Mlle Devos, MM. Discry, Harmel, Piers, Posson, Robyns, Saintraint, Schyns, Van den Boeynants, Verbaanderd, Wigny. — Brouhon, Collart (M.), Geldof, Grégoire, Mme Groesser-Schroyens, MM. Gruselin, Hurez, Lacroix, Martel, Mme Prince. — MM. Lefebvre (R.), Vanderpoorten.

B. — Suppléants: M. Blanckaert, Mme De Riemaecker-Legot, MM. Lefère, Otte, Parisis, Saint-Remy. — Bary, Bracops, Castel, Cugnon, De Kinder. — Piron.

Voir:

4-VI (1961-1962):

- N° 1: Budget transmis par le Sénat.
- N° 2: Amendement.

De Voorzitter beloofde dit vraagstuk van bevoegdheid voor te leggen aan de Voorzitter van de Kamer.

Twee vraagstukken weerhielden de aandacht van Uwe Commissie, te weten : de rol van het Belgisch Instituut voor Voorlichting en Documentatie, en de regeringspolitiek in zake het Wetenschappelijk Onderzoek.

I. Het Belgisch Instituut voor Voorlichting en Documentatie.

a) Doelstelling van het Instituut.

In de voorbije zomer werd door de regering het plan opgevat om ons land met een Rijksinformatiedienst te begiftigen. Onmiddellijk rees er verzet in vele persmiddelen waar gevreesd werd dat deze nieuwe dienst een propaganda-wapen zou worden in dienst van de regering.

Een lid van Uwe Commissie vroeg dan ook aan de Heer Eerste Minister waarin de rol van het Instituut zou bestaan.

In de eerste plaats, zo luidde het antwoord, zal dit Instituut ons land, door middel van een betrouwbare en objectieve documentatie, beter doen kennen in het buitenland. Het zal vervolgens ook in het binnenland technische hulp verlenen ten aanzien van de voorlichting van en over de Belgische opinie.

Deze dubbele taak legt uit waarom een helft van de credieten voor het Instituut voorkomt op de begroting van Buitenlandse Zaken en de andere helft op deze van de diensten van de Eerste Minister.

Het Instituut dient een onpartijdig karakter te bezitten en zich op een objectief en nationaal vlak te bewegen.

De vraag of zulke onpartijdigheid in België mogelijk is, wordt begrijpelijker wijze gesteld. Wat echter niemand kan afkeuren is dat er een poging in die richting ondernomen wordt. De toekomst zal moeten uitwijzen in hoeverre het vooropgezette doel bereikt wordt. Ook zal de praktijk wellicht het nut van een nationale inlichtingsdienst aantonen en een nauwkeuriger omschrijving zijner taak mogelijk maken.

In onze buurlanden bestaan er nationale voorlichtingsdiensten die over belangrijke inkomsten beschikken en die een onpartijdig nationaal karakter dragen. Op dat gebied bestaat er bij ons zeker een leemte, die niet gevuld wordt door de verschillende zg. persdiensten van ministeries en parastatalen, die in verspreide orde en dikwijls zonder efficiency « werken ». Ten tijde van de Kongo-krisis had een degelijk informatiedienst het buitenland wellicht een juister beeld kunnen bieden van onze Afrikaanse politiek; de tendentieuze berichtgeving die ons toen zoveel schade toebracht, had op georganizeerde wijze weerlegd kunnen worden.

Het ware jammer zo wij de les die uit het Kongo-drama te halen is niet zouden benutten. Het Belgisch Instituut voor Voorlichting en Documentatie, kortweg « I.N.B.E.L. » genaamd, kan bijdragen tot het herstel van ons nationaal prestige in de wereld, en tot versterking van het nationaal gevoel en de solidariteitsgeest in eigen land.

Tegen de aldus opgevatte rol van « I.N.B.E.L. » rees er in Uwe Commissie geen principieel verzet.

b) De verdediging van de vrije wereld in de koude oorlogvoering.

In België zoals in alle landen van de Vrije wereld stelt zich het probleem van onze verdediging in de koude oorlogvoering, aldus een lid van de Commissie.

Le Président a promis de soumettre ce problème de compétence au Président de la Chambre.

Deux problèmes ont retenu l'attention de votre Commission, notamment : le rôle de l'Institut Belge d'Information et de Documentation ainsi que la politique du Gouvernement en matière de recherche scientifique.

I. Institut Belge d'Information et de Documentation.

a) But de l'Institut.

Dans le courant de l'été dernier, le Gouvernement avait conçu le projet de doter notre pays d'un Office National d'Information. Du coup, une opposition se manifesta dans de nombreux milieux journalistiques, où l'on craignait que ce nouvel office ne devienne une arme de propagande au service du Gouvernement.

Un membre de votre Commission a dès lors demandé à M. le Premier Ministre en quoi consisterait le rôle de l'Institut.

L'Institut, lui fut-il répondu, sera en premier lieu appelé à mieux faire connaître notre pays à l'étranger au moyen d'une documentation objective et exacte. Il fournira, en outre, à l'intérieur du pays, une aide technique en matière d'information de l'opinion publique belge et concernant celle-ci.

Cette double mission explique l'inscription des crédits destinés à l'Institut, pour moitié au budget des Affaires Étrangères, et, pour moitié, à celui des services du Premier Ministre.

L'Institut devra avoir un caractère impartial et suivre une ligne de conduite objective et nationale.

Il est évidemment permis de se demander si une telle impartialité est possible en Belgique. Personne ne songera, toutefois, à désapprouver une tentative faite dans ce sens. L'avenir révélera dans quelle mesure ce but sera atteint. Sans doute l'expérience pratique fera-t-elle ressortir l'utilité d'un office national d'information et permettra-t-elle de mieux préciser sa mission.

Des offices nationaux d'information existent dans les pays voisins; ils y disposent d'importants revenus et revêtent un caractère impartial et national. Il existe chez nous, en ce domaine, une lacune, que ne comblent pas les services de presse relevant des ministères et des organismes parastatals, qui fonctionnent en ordre dispersé et souvent sans efficacité. Lors de la crise congolaise, un tel service d'information eût sans doute pu donner à l'étranger une image plus fidèle de notre politique africaine; les informations tendancieuses qui nous ont fait tant de tort alors auraient pu être réfutées systématiquement.

Il serait regrettable de ne pas tirer parti des enseignements du drame congolais. L'Institut Belge d'Information et de Documentation, dénommé « I.N.B.E.L. », est de nature à contribuer à la restauration de notre prestige national dans le monde et au renforcement du sentiment national et de l'esprit de solidarité dans notre pays.

Cette conception de la mission de l'« I.N.B.E.L. » n'a suscité au sein de votre Commission aucune opposition de principe.

b) La défense du monde libre à l'époque de la guerre froide.

Selon un membre, le problème de notre défense dans la guerre froide se pose en Belgique comme dans tous les pays du monde libre.

Sinds de laatste wereldoorlog zagen een groot aantal volkeren van Centraal en Oost Europa hun vrijheid te loor gaan. West-Europa blijft bestendig onderworpen aan ontzettende druk van wege het Sovjet Russisch regime. Op militair vlak heeft het zich tot heden — zo goed als het ging — verdedigd. In de zogenaamde koude oorlogvoering echter blijft het Westen op ontstellende wijze in gebreke.

In deze moderne manier van oorlogvoeren zijn de woorden belangrijker dan de wapens, is een dagblad meer waard dan een vliegdekmoederschip, een film of een televisieuitzending meer dan vijf regimenten, is met een woord een voorlichtingsdienst even noodwendig als een Ministerie van Landsverdediging.

Het Kremlin voert dag in dag uit en jaar in jaar uit een propaganda waarvan de alles overweldigende kracht en de reusachtige omvang zonder voorgaande zijn in de geschiedenis der Mensheid.

De Westerse landen — België inbegrepen hebben zich niet gewapend om hunne burgers tegen deze propaganda te beveiligen.

Het is zo ver dat onze eigen informatiebronnen, pers en radio, onbewust, zelf het spel van de communistische propaganda spelen. Wie oplettend onze berichtgeving gadeslaat vindt hiervan voorbeelden bij de vleet. Een enkel slechts weze hier aangehaald.

Kort geleden zondt de B. R. T. in zijn gesproken dagblad volgend bericht uit: « Te Weimar zijn parlementsleden van 8 verschillende Europese landen samengekomen. Zij hebben eenparig een resolutie gestemd ertoe strekkende in Europa een ongewapende neutrale zone te zien tot stand komen. »

Op het eerste gezicht en zuiver theoretisch beschouwd schijnt dit bericht objectief en neutraal. Om de luisteraars objectief voor te lichten had men echter minstens moeten vermelden dat Weimar in de Sovjet-Zone van Duitsland gelegen is of, beter nog tot welke politieke partijen bedoelde parlementsleden behoorden. Zoals het thans werd uitgezonden diende dit bericht in werkelijkheid de communistische propaganda.

Het wordt hoog tijd dat de Westerse landen de voorlichting van hun eigen burgers beter verzorgen. De nalatigheid in dit opzicht zou wel eens aan onze westerse beschaving het leven kunnen kosten. Alleen het bewustzijn van het gevaar dat ons bedreigt kan het instinct tot zelfbehoud wakker schudden.

Daarom dienen aangepaste organismen in het leven geroepen te worden die de bedreigingen van de koude oorlogvoering systematisch bestuderen, en de aangepaste afweer ertoe vinden.

Indien België op dit gebied, voor de beveiliging van zijn bevolking en voor de vrijwaring van zijn vrijheden, het nodige initiatief nam, zou zulks grotelijks bijdragen tot verhoging van zijn prestige in de wereld en tot vermeerdering van de solidariteitszin en van het nationaal gevoel onder zijn burgers.

De vraag is nu of de Regering de nodige aandacht aan dit aspect van de koude oorlogvoering besteden wil en of de Rijksvoorlichtingsdienst die zij wil tot stand brengen hierin een nuttige rol kan spelen.

De heer Eerste Minister was van oordeel dat « I. N. B. E. L. » als zodanig zich niet met deze vorm van voorlichting zal hebben bezig te houden. Hij is accoord om te zeggen dat in de koude oorlogvoering én voor het Westen én voor België een beangstigend gebrek aan objectieve voorlichting van aangepast verweer bestaat. Het kwam hem geschikt voor dat dit vraagstuk in openbare zitting van de Kamer bij gelegenheid van de bespreking zijner begroting zou naar voren gebracht worden.

Depuis la dernière guerre mondiale, un grand nombre de peuples d'Europe centrale et orientale ont perdu leur liberté. L'Europe occidentale reste constamment exposée à une énorme pression de la part du régime soviétique. Dans le domaine militaire, elle s'est jusqu'à présent défendue tant bien que mal. En matière de guerre froide toutefois, la carence de l'Occident est alarmante.

Dans la guerre moderne, les mots sont plus importants que les armes, un journal a plus de valeur qu'un porte-avions, un film ou une émission de télévision que cinq régiments; en un mot, un service d'information est aussi nécessaire qu'un ministère de la Défense Nationale.

Jour après jour, année après année, le Kremlin mène une propagande dont la force dévastatrice et l'ampleur gigantesque sont sans précédents dans l'histoire de l'Humanité.

Les pays occidentaux — y compris la Belgique — ne se sont pas armés pour prémunir leurs citoyens contre cette propagande.

Nous en sommes au point où nos propres sources d'information, la presse et la radio, font, même inconsciemment, le jeu de la propagande communiste. Quiconque examine attentivement nos informations en trouve des exemples à foison. Nous n'en citerons qu'un seul ici.

La R. T. B. a émis, voici peu, au cours de son journal parlé, l'information suivante: « Des parlementaires de huit pays européens différents se sont réunis à Weimar. Ils ont voté à l'unanimité une résolution tendant à voir se créer en Europe une zone neutre démilitarisée ».

A première vue et d'un angle purement théorique, cette information semble neutre et objective. Toutefois, pour l'information objective des auditeurs, on aurait dû signaler que Weimar se trouve dans la zone soviétique de l'Allemagne et, mieux encore, à quels partis politiques appartiennent les parlementaires en question. Telle qu'elle a été diffusée, cette information a en réalité servi la propagande communiste.

Il est grand temps que les pays occidentaux prennent meilleur soin de l'information de leurs propres citoyens. Toute négligence en cette matière pourrait coûter la vie à notre civilisation occidentale. Seule la conscience du danger qui nous menace peut réveiller notre instinct de conservation.

C'est pourquoi il y a lieu de créer des organismes appropriés qui étudient systématiquement les menaces de la guerre froide et trouvent la riposte adéquate.

Le fait que la Belgique prendrait dans ce domaine l'initiative nécessaire en vue de la protection de sa population et de la préservation de ses libertés, contribuerait grandement à l'accroissement de son prestige dans le monde et à l'augmentation du sens de la solidarité et du sentiment national parmi ses citoyens.

La question se pose dès lors de savoir si le Gouvernement veut accorder l'attention nécessaire à cet aspect de la guerre froide et si l'Institut National d'Information qu'il entend créer est en mesure d'y jouer un rôle utile.

M. le Premier Ministre est d'avis que l'« I. N. B. E. L. », en tant que tel, n'aura pas à s'occuper de cette forme d'information. Il est d'accord pour dire que, dans le domaine de la guerre froide, il existe et pour l'Occident et pour la Belgique une lacune angoissante d'information objective et de défense adéquate. Il a semblé opportun — à l'occasion de la discussion de son budget — d'attirer l'attention sur ce problème en séance publique de la Chambre.

c) « I. N. B. E. L. » en « INFOR-KONGO ».

Een lid vroeg wat er zou gebeuren met het personeel van « Infor-Kongo », instelling die in liquidatie is, of dit personeel zou overgenomen worden door « I. N. B. E. L. » en in welke voorwaarden.

De Heer Eerste Minister deelde hierop mede dat in de aanvangsperiode van « I. N. B. E. L. » oud koloniale aangeworven zullen worden a rato van 50 % der betrekkingen en dit overeenkomstig de wet van 27 juli 1961. Zij zullen, om te beginnen contracten op kosten termijn bekomen. Voor het personeel van « Infor-Congo » zijnde een privé instelling bestaat er geen voorkeurrecht.

d) *Het amendement De Clercq.*

Het P. V. V. amendement dat door de Senaat verworpen werd, en door de heer De Clercq in de Kamer opnieuw ingediend werd, strekt ertoe het crediet van 15 miljoen dat op de begroting voorzien is voor « I. N. B. E. L. » te schrappen.

Een lid verdedigde dit amendement en voerde aan dat eenzelfde crediet voorzien is op de begroting van buitenlandse zaken. Hij voegde er nog aan toe dat ieder departement over credieten beschikt voor zijn eigen persdienst. Op een ogenblik dat er bezuinigingen moeten geschieden lijkt hem deze voorgenomen nieuwe uitgave niet gerechtvaardigd.

Hierop antwoordde de heer Eerste-Minister dat de noodzakelijkheid van een Rijksinlichtingsdienst niet ernstig kan betwist worden. De heer Kronacker heeft — aldus het Regeringshoofd — in 1961 verklaard dat wij zelfs een Ministerie van voorlichting nodig hebben. Dubbel gebruik met de credieten van Buitenlandse Zaken bestaat er niet, daar deze laatste kredieten gerechtvaardigd zijn wegens de taak van het Instituut inzake voorlichting van het buitenland terwijl de credieten op de begroting van de diensten van de Eerste Minister verantwoord zijn voor zijn taak als binnenlands documentatiecentrum. Deze laatste taak kan en mag ook niet vervuld worden door de persdiensten der verschillende ministeriële departementen.

Om deze redenen vroeg de Eerste Minister de verwerping van het amendement De Clercq.

De Commissie ging over tot stemming en verwierp het amendement met eenparigheid der aanwezige leden min één.

* * *

II. Het Wetenschappelijk onderzoek.

Ter gelegenheid van de behandeling van de begroting van zijn departement in openbare vergadering van de Senaat op 29 november 1961, heeft de Eerste-Minister de principes aangegeven, waardoor de actie van zijn Regering inzake wetenschapsbeleid wordt geleid.

De bespreking van deze begroting in uw Commissie bood hem de gelegenheid om de door de hem in de Senaat gehouden uiteenzetting aan te vullen met een opgave van de praktische uitvoeringsmaatregelen welke op 18 december 1961 zijn aangenomen op de gemeenschappelijke bijeenkomst van het Ministerieel Comité voor Wetenschapsbeleid en het Bureau van de Nationale Raad.

De meeste aanbevelingen van de Nationale Commissie voor de Wetenschappen zullen in 1962 ten uitvoer worden gelegd dank zij de actie van de regeringen die elkaar sinds 1957 hebben opgevolgd. Feitelijk waren de aanbevelingen van die Commissie een program voor regeringsacties en het jaar 1962, waarin de uitvoering ervan zijn beslag moet krijgen, is vooral te beschouwen als het vertrekpunt van een nieuw program.

c) « I. N. B. E. L. » et « INFOR-CONGO ».

Un membre s'informe du sort du personnel d'« Infor-Congo », institut en liquidation. Sera-t-il repris par « I. N. B. E. L. », et de quelle manière ?

M. le Premier Ministre communique à ce sujet que dans la période initiale d'« I. N. B. E. L. », des anciens colons seront recrutés, conformément à la loi du 27 juillet 1961, à raison de 50 % des emplois et par contrats à court terme. Il n'est toutefois pas question d'un droit de priorité pour le personnel d'« Infor-Congo », qui est un organisme privé.

d) *L'amendement De Clercq.*

L'amendement P. L. P., rejeté par le Sénat et représenté à la Chambre par M. De Clercq, tend à supprimer le crédit de 15 millions prévu au budget en faveur d'« I. N. B. E. L. ».

Un membre a défendu cet amendement en signalant qu'un même crédit est prévu au budget des Affaires étrangères. Il a ajouté que chaque département dispose de crédits pour son propre service de presse. A un moment où il importe de réaliser des économies, cette nouvelle dépense envisagée ne lui semble pas justifiée.

Le Premier Ministre a répondu que la nécessité d'un Service d'Information de l'Etat ne peut être sérieusement contestée. M. Kronacker, dit le chef du Gouvernement, a même déclaré en 1961 que nous avons besoin d'un Ministère de l'Information. Il n'existe pas de double emploi avec les crédits des Affaires étrangères, ces derniers étant justifiés par la mission de l'Institut en matière d'information de l'étranger, alors que les crédits inscrits au budget des services du Premier Ministre sont justifiés par son rôle de centre national de documentation. Cette dernière tâche ne saurait ni ne pourrait être assurée par les services de presse des différents départements ministériels.

Pour ces raisons, le Premier Ministre a demandé le rejet de l'amendement De Clercq.

Mis au vote, l'amendement a été rejeté par la Commission à l'unanimité des membres présents, moins un.

* * *

II. La Recherche scientifique.

Lors de la discussion du budget de son département en séance publique du Sénat, le 29 novembre 1961, le Premier Ministre eut l'occasion d'indiquer les principes qui guident l'action de son Gouvernement dans le domaine de la politique scientifique.

L'examen de ce même budget par votre Commission lui donne l'occasion de compléter l'exposé qu'il a fait au Sénat, en indiquant les mesures d'exécution pratiques qui ont été adoptées le 18 décembre 1961, lors de la réunion mixte du Comité ministériel de la Politique scientifique et du Bureau du Conseil national.

L'essentiel des recommandations de la Commission nationale des Sciences aura été suivi d'exécution en 1962, grâce à l'action des gouvernements qui se sont succédé depuis 1957. Les recommandations de la Commission nationale des Sciences constituaient en fait un véritable programme d'actions gouvernementales et l'année 1962, qui en constitue l'aboutissement, doit surtout être considérée comme le point de départ d'un nouveau programme.

Weliswaar werd de achterstand van 1957 tot 1962 ingelopen en werd het voorbereidende werk voor een wetenschapsbeleid geleverd, maar nadien moet voor de expansie van dat wetenschapsbeleid worden gezorgd.

De Regering heeft de Nationale Raad voor het Wetenschapsbeleid verzocht reeds bij het opmaken van de begroting voor 1963 haar de principes op te geven van een program voor de ontwikkeling van het wetenschapsbeleid tijdens de komende jaren.

Op de vergadering van maandag 18 december 1961, werden de Nationale Raad nadere toelichtingen verstrekt over de onderstellingen waar de Regering wenst van uit te gaan voor haar actie.

Budgettair gezien, zullen twee onderstellingen als basis worden genomen: verhoging van de begroting voor het wetenschapsbeleid met maximum 15 % per jaar, waarbij het bedrag in 5 jaar wordt verdubbeld, en als minimum een verhoging met 7 % per jaar, waardoor het dubbele bedrag in tien jaar wordt bereikt. Binnen de perken van die verhogingen wil de Regering het hoofd bieden aan de nieuwe toestand die zal ontstaan door de grote toevloed van studenten naar de universiteiten en wil zij ook de plaats behouden welke België, internationaal beschouwd, op het gebied van het kernonderzoek heeft veroverd.

De Nationale Raad zal de sectoren van de fundamentele navorsing aanwijzen, die moeten aangemoedigd worden, en hij zal in de komende weken de wijze bepalen waarop deze aanmoediging dient te geschieden ten aanzien van het ruimteonderzoek, de moleculaire biologie en de menselijke erfelijkheidsleer, drie sectoren die in het bijzonder de aandacht van de Regering gaande houden.

De Regering heeft de Nationale Raad ook verzocht in nauwe samenwerking met het Bureau voor Economische Programmatie op te treden, vooral bij het opmaken van voorstellen die betrekking hebben op het onderzoek toegepast op de nijverheid en de landbouw. De Regering wenst tenslotte haar beleid te richten op de concentratie van de navorsingsmiddelen op nationaal als op internationaal niveau. Wat dit laatste betreft, geeft zij de voorkeur aan het onderzoek dat in samenwerking met onze partners in Benelux en de Gemeenschappelijke Markt geschiedt, doch zij wenst zoveel mogelijk de ontwikkelingslanden daarbij in te schakelen.

Deze beginselen van het Regeringsbeleid zullen het de Nationale Raad mogelijk maken een ontwerp-program voor 1963 en de volgende jaren op te maken.

In 1962 zal de Regering zich laten leiden door een dubbel streven naar de rationalisatie van de structuren van het wetenschapsbeleid en de oplossing van een zeker aantal vraagstukken.

Wat betreft de rationalisatie en de coördinatie, zal de Regering de verschillende methodes tot aanmoediging van de navorsing samenbundelen. Verder neemt zij zich voor de toekenning van navorsingsbeurzen uitsluitend afhankelijk te maken van het Nationaal Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek en de toekenning van aanmoedigingen aan het toegepaste onderzoek in de nijverheid en de landbouw, uitsluitend afhankelijk van het I. W. O. N. L. Bovendien heeft de Regering onlangs een ontwerp van koninklijk besluit goedgekeurd waardoor de sector der aanmoediging van de collectieve navorsing volledig heringericht wordt. Tijdens de vergadering van 18 december 1961 werd aan de Nationale Raad gevraagd zonder verwijl de modaliteiten van deze rationalisatie te omschrijven. Op die wijze zal aan de door de Senaat eenparig uitgedrukte wens om de aanmoediging van de navorsing beter gecoördineerd te zien onmiddellijk gevolg gegeven worden.

Ten slotte neemt de Regering zich voor in 1962 zekere dringende vraagstukken tot een oplossing te brengen en de Eerste-Minister vermeldt o.m. :

Si l'on peut dire que de 1957 à 1962, les retards ont été rattrapés et les préalables d'une politique scientifique ont été réalisés, il faut qu'après cette date on se préoccupe de l'expansion de la politique scientifique.

Le Gouvernement a demandé au Conseil national de la Politique scientifique de lui indiquer déjà lors de l'élaboration du budget de 1963, les principes d'un programme de développement de la politique scientifique pour les années à venir.

Au cours de la réunion du lundi 18 décembre 1961, les hypothèses de travail dans lesquelles le Gouvernement entend inscrire son action ont été précisées à l'intention du Conseil national.

Sur le plan budgétaire, deux hypothèses seront retenues : une hypothèse maximum d'accroissement du budget de la politique scientifique de 15 % par an, ce qui entraîne un doublement en cinq ans; une hypothèse minimum d'accroissement annuel de 7 %, entraînant un doublement en dix ans. Dans les limites de ces accroissements, le Gouvernement entend faire face à la situation nouvelle qui sera créée par l'afflux d'un grand nombre d'étudiants à l'Université et il entend maintenir la place que la Belgique a pu acquérir sur le plan international dans le domaine de la recherche nucléaire.

Le Conseil national indiquera les secteurs de la recherche fondamentale qui doivent être encouragés et précisera dans les semaines à venir les modalités d'un encouragement à la recherche spatiale, à la biologie moléculaire et à la génétique humaine, trois secteurs qui retiennent l'attention particulière du Gouvernement.

Celui-ci a également demandé au Conseil national de travailler en liaison étroite avec le Bureau de Programmation économique, surtout lorsqu'il fera des propositions sur la recherche appliquée à l'industrie et à l'agriculture. Enfin, le Gouvernement entend poursuivre une politique de concentration des moyens de la recherche sur le plan national et sur le plan international, où ses préférences vont aux actions menées en commun avec nos partenaires de Bénélux et du Marché Commun, tout en y associant dans la mesure du possible les pays en voie de développement.

Ces principes d'actions gouvernementales doivent permettre au Conseil national d'établir un projet de programme pour les années 1963 et suivantes.

En 1962, le Gouvernement sera guidé par le double souci de rationaliser les structures de la politique scientifique et de résoudre un certain nombre de problèmes.

Dans le domaine de la rationalisation et de la coordination, le Gouvernement unifiera les diverses procédures d'encouragement à la recherche et se propose de confier au Fonds national des Etudes l'exclusivité de l'octroi des bourses d'étude, au Fonds national de la Recherche scientifique l'exclusivité de l'octroi des bourses de recherches, et à l'IRSIA l'exclusivité des encouragements à la recherche appliquée dans l'industrie et l'agriculture. Le Gouvernement a, d'autre part, récemment approuvé un projet d'arrêté royal qui réorganise complètement le secteur de l'encouragement à la recherche fondamentale collective. Au cours de la réunion du 18 décembre 1961, il a été demandé au Conseil national d'indiquer sans retard les modalités de ces rationalisations. Ainsi sera de suite rencontré le vœu unanime du Sénat d'assurer une meilleure coordination des encouragements, à la recherche.

Enfin, le Gouvernement se propose de résoudre en 1962 certains problèmes urgents et le Premier Ministre cite :

— *Wat betreft de menselijke vorming*: het middelbaar onderwijs, de programma's en examens van het hoger onderwijs, het zakken tijdens de kandidatuurjaren, het post-universitair onderwijs, de aangroei van het aantal studenten en de maatschappelijke voorzorg ten voordele van de studenten.

— *Wat het wetenschappelijk personeel betreft*: Statuut en bezoldiging. Het vraagstuk van de salariëring kan echter niet losgemaakt worden van het meer algemeen vraagstuk van de herwaardering van het openbaar ambt.

— Ten slotte, zal het statuut van de Rijkswetenschappelijke instellingen herzien en ééngemaakt worden en zullen de hinderpalen, gevormd door sommige wetsbepalingen betreffende de Rijksaanbestedingen en het ontoereikend karakter van de studie- en opzoekingsdiensten van bepaalde grote instellingen uit de openbare en semi-openbare sector worden opgeheven.

* * *

Op de begroting van het Departement van de Eerste-Minister komen slechts drie posten voor met betrekking tot het wetenschapsbeleid.

1. *De werkingskosten van de Nationale Raad voor Wetenschapsbeleid* werden verhoogd om de Nationale Raad in staat te stellen de inventaris op te maken van de mogelijkheden en behoeften van België op wetenschappelijk gebied.

2. *De toelagen aan de nationale stichting voor de financiering van het wetenschappelijk onderzoek* moeten het de Stichting mogelijk maken de dienst van de door haar uitgegeven leningen te verzekeren.

3. *De inschrijving van een krediet van 50 miljoen frank* werd mogelijk gemaakt, doordat op de Rijksmiddelenbegroting bij de ontvangsten een overeenkomstig bedrag kon worden geboekt door de Nationale Stichting voor de financiering van het wetenschappelijk onderzoek. Dit krediet ten bedrage van 50 miljoen frank zal het de Regering mogelijk maken onverwijld nieuwe initiatieven op het gebied van het wetenschapsbeleid te bekostigen en o.m. initiatieven in verband met het wetenschappelijk onderzoek, waaromtrent het advies van de Nationale Raad werd aangevraagd.

Na de uiteenzetting van de heer Eerste-Minister vroeg een lid de gans bijzondere aandacht van de regering voor de strijd tegen de kanker en voor de bezoldiging van het academisch geschoold personeel dat zich met wetenschappelijk vorsingswerk onledig houdt.

De Eerste-Minister gaf de verzekering dat aan het probleem van de kankerbestrijding de volste aandacht besteed wordt. De universiteiten, zo zei hij verder, beschikken thans over de middelen die hun moeten in staat stellen de wetenschappelijke vorsers een hogere vergoeding toe te kennen. Voor wat de eigenlijke Staatsdiensten aangaat, stelt de aanpassing van de lonen en honoraria, voor bijzondere geschoolden en wetenschapsmensen een apart probleem dat op dit ogenblik door de diensten van de Heer Eerste-Minister in studie is genomen.

* * *

Stemming over de begroting.

De Begroting werd door uw Commissie, op een stem na, eenparig aangenomen.

Onderhavig verslag is eveneens eenparig goedgekeurd.

De Verslaggever,

F. ROBIJNS.

De Voorzitter,

M. DESTENAY.

En ce qui concerne la formation des hommes: l'enseignement moyen, les programmes et les examens de l'enseignement supérieur, les échecs en candidatures, l'enseignement postgradué, l'accroissement des populations estudiantines et la sécurité sociale des étudiants.

En ce qui concerne le personnel scientifique: son statut et sa rémunération. Le problème de la rémunération ne peut toutefois pas être dissocié du problème plus général de la revalorisation de la fonction publique.

Enfin, le statut des établissements scientifiques de l'Etat sera revu et unifié et les entraves à la recherche constituées par certaines dispositions de la législation sur les marchés de l'Etat ou par l'insuffisance des services d'étude et de recherche de certaines grandes institutions du secteur public et parapublic seront levées.

* * *

Au budget du département du Premier Ministre ne figurent que trois inscriptions de politique scientifique.

1. *Les frais de fonctionnement du Conseil national de la Politique scientifique* — ceux-ci sont en augmentation afin de permettre au Conseil national de réaliser l'inventaire des ressources et des besoins de la Belgique dans le domaine scientifique.

2. *Les subventions à la Fondation nationale pour le Financement de la Recherche scientifique* — ces subventions doivent permettre à la Fondation de faire le service des emprunts qu'elle a émis.

3. *Un crédit de 50 millions de francs*, dont l'inscription a été rendue possible grâce à la prise en recettes au Budget des Voies et Moyens d'une somme équivalente recueillie par la Fondation nationale pour le Financement de la Recherche scientifique. Ce crédit de 50 millions de francs doit permettre au Gouvernement de faire face sans retard aux actions nouvelles de politique scientifique et notamment aux actions de recherche fondamentale au sujet desquelles un avis a été demandé au Conseil national.

Après l'exposé de M. le Premier Ministre, un membre a attiré l'attention toute particulière du Gouvernement sur la lutte contre le cancer et sur la rémunération du personnel universitaire s'occupant de la recherche scientifique.

Le Premier Ministre a donné l'assurance que la plus grande attention est consacrée au problème de la lutte contre le cancer. Les Universités, a-t-il ajouté, disposent actuellement de moyens qui doivent leur permettre d'allouer une indemnité plus élevée aux chercheurs. En ce qui concerne les services de l'Etat proprement dits, l'adaptation des salaires et honoraires du personnel de formation particulière et des hommes de science pose un problème spécial, que les services du Premier Ministre sont en train d'étudier.

* * *

Vote sur le budget.

Votre Commission a approuvé le Budget à l'unanimité, moins une voix.

Le présent rapport également a été approuvé à l'unanimité.

Le Rapporteur,

F. ROBIJNS.

Le Président,

M. DESTENAY.